

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Directie Realisatie en Energietransitie
t.a.v. mevrouw D. Albers
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Uw brief van
7 juni 2023

Uw kenmerk
DGKE-DRE / 27560920

Zaaknr.
2022112878001

Datum
18-07-2023

Onderwerp
Zienswijze concept NRD 380
kV Vierverlaten-Ens

Bijlagen
geen

Inlichtingen
dhr. R.P.J. van de Kar 06 48 13 46 94

Beste mevrouw Albers,

Op 7 juni 2023 ontvingen wij uw brief met informatie over de raadpleging van de concept notitie reikwijdte en detailniveau 380 kV-hoogspanningsverbinding Vierverlaten – Ens. U geeft de mogelijkheid om, in de periode van 9 juni 2023 tot en met 20 juli 2023, door middel van een zienswijze te reageren. Gemeente Noordoostpolder wil haar zienswijze met deze brief bij u kenbaar maken.

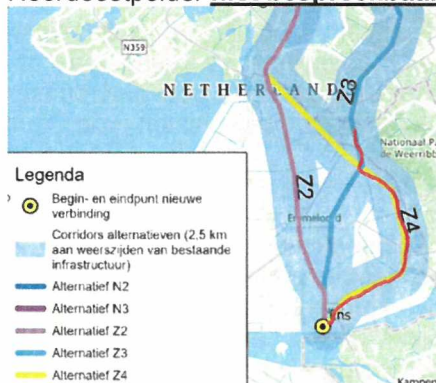
Een gemeentelijke zienswijze is gewenst

In de concept NRD zijn 3 tracéalternatieven beschreven die door gemeente Noordoostpolder lopen en aansluiten op het TenneT station aan de Ramsweg in Ens. Een nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding door de polder heeft een flinke impact op het woon- en leefklimaat van de directe omgeving, de bestaande ruimtelijke kwaliteit en heeft invloed op geplande en gewenste (ruimtelijke) ontwikkelingen in onze gemeente. Dit geeft aanleiding om vanuit gemeentelijk belang een afweging te maken op de 3 tracéalternatieven en via een zienswijze onderbouwd aan te geven welk alternatief de voorkeur van gemeente Noordoostpolder geniet.

De gemeentelijke voorkeursvolgorde van tracéalternatieven

Gemeente Noordoostpolder komt tot de volgende voorkeursvolgorde van tracéalternatieven.

1. Alternatief Z4 gecombineerd met Alternatief Z3 heeft voor gemeente Noordoostpolder het minst impact en **daarmee de voorkeur**. (zie rode lijn in onderstaande afbeelding)
2. Alternatief Z4 van Ens naar Lemmer heeft impact maar minder dan Alternatief Z3
3. Alternatief Z3 heeft grote impact maar minder dan Alternatief Z2
4. Alternatief Z2 heeft verregaande consequenties en is daarmee voor gemeente Noordoostpolder **niet bespreekbaar**.

De gemeentelijke afweging per tracéalternatief

De basis voor de voorkeursvolgorde wordt per tracéalternatief in onderstaande afweging gemaakt.

- **Alternatief Z2**

Impact ruimtelijke kwaliteit:

Het volgen van de N50 en A6 past bij de uitgangspunten van het bundelen met bestaande bovenregionale infrastructuur. Voor de Noordoostpolder heeft dit echter een grote impact op de beleving van het open middengebied. De hoogspanningsmasten zullen vanaf grote afstand zichtbaar zijn en de route van de A6 en N50 markeren, waar dat nu niet het geval is.

Impact woon/leefklimaat en gemeentelijke ontwikkelingen:

Door de A6 en N50 te volgen zal er een tracé met hoogspanningsmasten ontstaan, dicht langs de kernen Bant, Emmeloord en Ens. Dit zal impact hebben op het bestaande woon- en leefklimaat, maar ook beperkend werken op geplande en gewenste ontwikkelingen zoals uitbreiding van potentiële woonwijken en bedrijventerreinen. Daarnaast is de Lelylijn een grote ontwikkeling die langs dezelfde route wordt verkend. Voor Noordoostpolder is de aanleg van de Lelylijn van vitaal belang. Een hoogspanningstracé dat grotendeels dezelfde route volgt als die van het gewenste spoortracé leidt mogelijk tot aanzienlijke beperkingen voor de aanleg van de Lelylijn en bijbehorende stationslocaties. Verder zal het impact hebben op grondeigenaren, boerenerven en arbeiderswoningen in het buitengebied waar het tracé langs loopt.

Impact cultuurhistorie:

Om de impact van het hoogspanningstracé Diemen-Lelystad- Ens en dat van Vierverlaten-Ens op Unesco Werelderfgoed Schokland en omgeving te kunnen bepalen, is inmiddels een HIA (Heritage Impact Assessment) uitgevoerd. Er is beoordeeld op 2 kernkwaliteiten, namelijk

1. Impact op de unieke archeologische overblijfselen die getuigen van zich aanpassende prehistorische en (vroeg)historische bewoning in een natter wordende omgeving
2. Impact op het cultuurlandschap dat herinnert aan de eeuwige strijd tegen het water, met de inpoldering van de voormalige Zuiderzee als een van de grootste en meest visionair prestaties van de mensheid in de twintigste eeuw.

Uit de beoordeling blijkt dat tracéalternatief Z2 het meest negatief scoort van de 3 alternatieven. Er is met name sprake van een negatief effect op onderdeel authenticiteit van kernkwaliteit 2.

(uit HIA rapport)

Tracéalternatief Z2 betreft een nieuwe verbinding die zich relatief dicht bij het Werelderfgoed Schokland en omgeving bevindt. De noordelijke horizon is hier grotendeels vrij van opgaande doorsnijdingen van hoogspanningslijnen en windturbines. Omdat hier in de huidige situatie nog geen hoogspanningstracé loopt, zal deze nieuwe toevoeging de horizon bepalen. Er is sprake van marginalisatie van het Werelderfgoed: de beleving van de openheid van het agrarische landschap wordt beperkt aangetast. Bovendien leidt de opstelling van de nieuwe hoogspanningslijn tot schaalverstoring. De hoogspanningslijn is concurrerend met de opgaande elementen die behoren bij Schokland en omgeving zoals de erven en boerderijen met schuren en erfbeplanting. De beoordeling op de authenticiteit van deze kernkwaliteit is daarom groot negatief

- **Alternatief Z3**

Impact ruimtelijke kwaliteit:

Het volgen van de bestaande 220 kV verbinding past bij de uitgangspunten van het combineren met bestaande hoogspanningsverbindingen. Een extra tracé met hoogspanningsmasten naast het al bestaande tracé heeft wel een grote impact. Het zorgt ervoor dat deze route door Noordoostpolder wordt versterkt en nadrukkelijker zichtbaar aanwezig is. De hoogspanningsmasten zullen vanaf grote afstand zichtbaar zijn.

Impact woon/leefklimaat en gemeentelijke ontwikkelingen:

Alternatief Z3 loopt via het bestaande tracé met 220 kV op korte afstand langs de dorpen Ens en Luttelgeest. Een extra hoogspanningsverbinding zal impact hebben op het bestaande woon- en leefklimaat van Ens en Luttelgeest, maar ook beperkend werken op geplande en gewenste ontwikkelingen. Bijvoorbeeld de ontwikkeling van glastuinbouwgebied Luttelgeest waar het tracé dwars doorheen loopt. Verder zal het impact hebben op grondeigenaren, boerenerven en arbeiderswoningen in het buitengebied waar het tracé langs loopt.

Impact cultuurhistorie:

Alternatief Z3 heeft beperkt effect op Unesco Werelderfgoed Schokland en omgeving.

(uit HIA rapport)

Voor tracéalternatief Z3 is er nauwelijks tot geen sprake van een negatief effect op de uitzonderlijke universele waarde.

- **Alternatief Z4**

Impact ruimtelijke kwaliteit:

Het volgen van de bestaande 110 kV verbinding past bij de uitgangspunten van het combineren met bestaande hoogspanningsverbindingen. In dit geval wordt de bestaande 110 kV verbinding zoveel mogelijk ondergronds gebracht en worden er nieuwe masten voor 380 kV langs het zelfde tracé geplaatst. De bestaande situatie blijft daarmee zo goed als gelijk. Het formaat van de 380 kV masten is wel fors hoger wat wel een toename van zichtbaarheid geeft. De ruimtelijke impact is daarmee aanzienlijk kleiner dan bij alternatief Z2 en Z3. Bovendien kan met dit alternatief, ter hoogte van de Uiterdijkenweg ook de combinatie worden gemaakt met tracé Z3 dat op dat punt onze gemeente verlaat. Hiermee wordt de ruimtelijke impact nog minder.

Impact woon/leefklimaat en gemeentelijke ontwikkelingen:

Alternatief Z4 loopt via het bestaande tracé met 110 kV op korte afstand langs de dorpen Ens en Kraggenburg. Een hoogspanningsverbinding met grotere masten zal impact hebben op het bestaande woon- en leefklimaat van Ens en Kraggenburg. Omdat het een tracé betreft op een al bestaande hoogspanningsroute, zal de impact op geplande en gewenste ontwikkelingen beperkt zijn. Aandachtspunt is de ontwikkeling van MITC, waar ook de bestaande 110 kV verbinding doorheen loopt. Verder zal het ondergronds leggen van de bestaande 110 kV verbinding en aanbrengen van nieuwe 380 kV masten,(tijdelijk) impact hebben op grondeigenaren boerenerven en arbeiderswoningen in het buitengebied waar het tracé langs loopt.

Impact cultuurhistorie:

Alternatief Z4 heeft geen impact op Unesco Werelderfgoed Schokland en omgeving.

Aandachtspunt is wel het Rijksmonument Waterloopbos aan de Voorsterweg in Marknesse. De bestaande 110 kV verbinding loopt hier via het Vollenhoverkanaal en TenneT station Vollenhove langs.

Heeft u nog vragen? Neem dan contact met ons op

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de heer R.P.J. van de Kar van cluster Beleidsontwikkeling. Het telefoonnummer is 06 48 13 46 94. Of stuur een e-mail naar:

r.vandekar@noordoostpolder.nl.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Noordoostpolder,
de secretaris,

de burgemeester,

